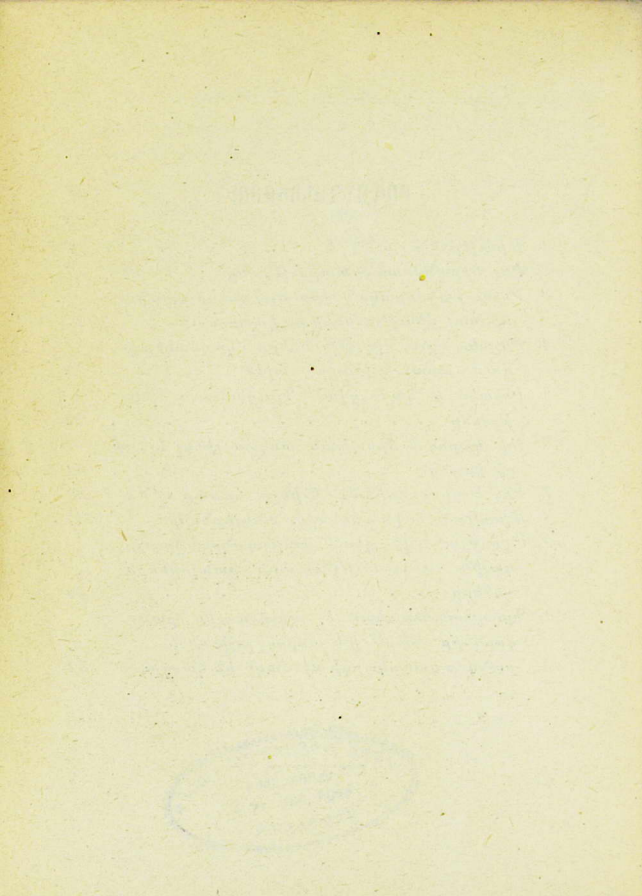

Ն. Պ. ՆԵՊՈՄՆՅԱՇՉԻՅ

ԻՆՉՊԵՍ Ե ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎՈՒՄ
== ՅԵՎ ԻՆՉԻ ՅԵ ԶԳՏՈՒՄ ==
ԳՅՈՒՂԱՆՏԱՌ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ

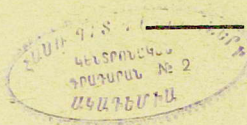
ՊԵՏԼԿԱՆ ԼՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ. — ՅԵՐԵՎԱՆ, 1929

338.1K(09)

34472
A
11
10853

ԻՆՉՊԵՍ Ե ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎՈՒՄ
== ՅԵՎ ԻՆՉԻ ՅԵ ԶԳՏՈՒՄ ==
ԳՅՈՒՂԱՆՏԱՌ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հր. № 927 Գրառեպար № 1697 (բ): Տիրամ 3000
Պետրոսի առաջին տղարան վարդապետում
Պատվեր № 37

1. ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ - ՈՒԺ Ե

Իլյա Մուրոմեցի* մասին մի հեքյաթ կա. իբր թե նա 30 տարի նստած է չեղել և 30 տարի եղպես նստած մնացել է, առանց իմանալու, թե ինքն ինչ ուժի տեր է: Մի որ նրա մոտ մի ոտա-րական է զալիս և ասում է. «Այ հակա, վեր կաց»: Յեվ հական վոտքի չե չեղնում և իր մեջ գգում է աջնալիսի մի ուժ, վոր նրան թվում է, վոր չեթե չերկրից մինչև չերկինք մի սյուն լիներ տնկած՝ ինքը կբռներ այդ սյունից և ամբողջ աշխարհը շուռ կտար:

Բայց, իհարկե, սա հեքյաթ է, սարքած բան է. բանը հրաշքների մեջ չէ, այլ բանը նրանումն է, վոր բանվորութունն ել հենց այդ հեքյաթի հակալի նման շատ անգամ չի իմանում, վոր ինքն աջնալիսի մի ուժ ունի, վոր կարող է աշխարհը շուռ տալ:

Իհարկե, մի բանվորը մենակ այդալիսի ուժ չի կարող ունենալ. այդ ուժը կոլեկտիվի, միության

* Իլյա Մուրոմեցը ռուսական ժողովրդական ալանդական հերոսներից մեկն է:

մեջ եւ Շատ մեծ ե ալդ ուժը Բերենք մի
որինակ.— չերբ մեծ մասով անգրագետ, քաղցած,
իշխողների, կալվածատերերի կողմից ճնշված
բանվորներն ու գյուղացիները միացան, նրանք
վոչ միայն կարողացան հաղթել ցարին, կալ-
վածատերերին, կապիտալիստներին և նրանց
գեներալներին, այլև ահա քանի տարի չե ար-
գեն, նրանք իրենց համար շատ հաջող կերպով
նոր կյանք են կառուցում:

Մեզնից ամեն մեկը գիտե, վոր խմբովին,
միացյալ ուժերով աշխատելն ավելի հեշտ ե, քան
մենակ դրա համար ել, չերբ հարկավոր ե մի գե-
րան տեղափոխել, մենք հավաքվում ենք և հեշտու-
թյամբ տեղափոխում, այնինչ մենակ մարդը
տեղից շարժել ել չի կարող: Ամեն մի գործ ել
այդպես ե: Յեթե մենք միացյալ ուժերով աշխա-
տելու լինենք, ինչ գործ ուղղում ե լինի— հեշտու-
թյամբ կկատարենք:

Քաղաքի բանվորները թե մեզնում և թե
ուրիշ չերկրներում վաղուց արգեն հասկացել են,
վոր վոչ միայն աշխատելը, այլև իրենց պաշտ-
պանելը, իրենց դրությունը բարելավելը և շահա-
գործողների դեմ կռիւլը միացյալ ուժերով, խմբո-
վին (արտելով) ավելի հեշտ ե, քան ջուկ-ջուկ, մեկ-
մեկ: Դրա համար ել նրանք վաղուց ե, միանում
են, բանվորական միութիւններ են կազմակեր-

սլուծման, ինչպես ասում են, իրար թե ու թիկունք դառած՝ մեկը մյուսին ե պաշտպանում: Այդպիսի միությունը հնարավորութուն ե տալիս նրանց հաղթություններ տանելու գործարանատերերի և կալվածատերերի դեմ այն յերկրներում, վորտեղ բանվոր դասակարգը դեռևս վերջնական հաղթանակ չի տարել: Ես բանը շատ լավ գիտեն մետաղագործները, հանքագործները, մանածագործները և ամբողջ գործարանային բանվորությունը: Այդ բանը հասկացել ե նաև գյուղատնտեսական բանվորների առաջավոր մասը:

Բայց և այնպես շատ դեպքերում գյուղատնտեսական բանվորներից շատերը, առանձնապես արտասահմանում, կապիտալիստական յերկրներում, մինչև որս ել չեն հասկացել միության նշանակութունը: Բայց դրա մեղքը նրանցը չի, նրանց հետամնացութունն ե պատճառ:

Ցարի ժամանակ, գյուղատնտեսական բանվորների միանալուն և առաջադիմելուն խանգարում ելին կալվածատերերը, ազալարները, գորբեքը, տերտերները, ստրաժնիկները և առհասարակ ամբողջ իշխանությունը և ինքը թագավորը: Են ժամանակ վոչ միայն չեր կարելի հավաքվել, ժողովներ անել, այլև չեր կա ելի վորեւե մեկին դանգատվել, բողոքել եդ ծանր դրության մասին:

Քաղաքում ավելի հեշտ եր, քանի վոր գործա-

բաններում բանվորներն աշխատում են միասին
և միշտ ել հնարավորութուն ունեն խոսելու և
խորհրդակցելու միմյանց հետ և վորոշելու, թե
ինչ ձևով պետք է կռվել իրենց զրութունը
բարելավելու համար:

Ահա, վրա հասավ հեղափոխութունը, թագա-
վորն ել թռավ թախթիցը, կալվածատերն ել,
և նրանց հետ ել ուրյադնիւր, ստրամնիկը և մյուս-
ները կործանվեցին: Աշխատավորները հնարա-
վորութուն ստացան ազատ խոսել և միասին
գործել: Յեւ պարզվեց, վոր պատերազմն ու
հեղափոխութունը բանվորներին շատ բան են
սովորեցրել. գյուղի ավելի գիտակից բանվորներն
սկսեցին մտածել, թե ինչպես բարելավեն իրենց
զրութունը:

1917 թվին Անինը «Պրավդա» թերթում
գրել եր. «Քաղաքի բանվորներն ավելի փորձված
և պատրաստված են և ավելի միջոցներ և ուժ
ունեն. այդ ուժերի մի մասը պետք է գյուղի
բանվորներին տալ նրանց ոգնելու համար:

Անինի պատվերն այժմ կատարվում է. քաղա-
քի ավելի կազմակերպված և փորձ ունեցող
բանվորներն ոգնեցին գյուղի բանվորներին, և
վերջիվերջո քաղաքի բանվորական պրոֆմիու-
թյունների և գյուղական առաջավոր բանվորների
շանքերով հիմք դրվեց Գյուղ-Անտառ Բանվորների

Միության, վորը ներկայումս միլիոնավոր կազմակերպված մի բանակ ե ն բկացացնում:

Յեւ մահա ես գիրքը գրված ե նրա համար, վոր ամեն մեկն իմանա, թե ինչպես են կազմակերպվում գյուղատնտեսական և անտառային բանվորները, և թե ինչ ոգուտ կա դրանից:

2. ԻՆՁ Ե ԲԱՆՎՈՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒՅՑՈՒՆԸ

Մեկը վարձով աշխատում ե գյուղացու տնտեսության մեջ, մյուսը՝ խորհրդային տնտեսության մեջ, չերբորդը՝ անտառում, մյուսները՝ ծխախոտի պլանտացիայում են աշխատում, բամբակի դաշտում կամ թե վորևե խորհրդային տնտեսության մեջ:

ԽՍՀՄ-ում* մեր գյուղատնտեսական և անտառային բանվորների թիվը $3\frac{1}{2}$ միլիոնից ավելի է: Մենք մեկս մյուսին չենք ճանաչում, և միմյանց ազգական ու խնամին չենք, բայց, չնայած դրան, մենք բոլորս միմյանց մոտիկ ենք: Ինչո՞ւ, շատ պարզ ե, չե՞ վոր մեզնից ամեն մեկն աշխատում ե վոչ թե իրեն սեփական տնտեսության մեջ, այլ ուրիշի, մեզնից ամեն մեկն իր աշխատանքի համար վորոշ վարձատրություն, աշխատավարձ ե ստանում և դրանով ել ապրում ե,

* ԽՍՀՄ ասելով հասկացվում ե Խորհրդային Սոցիալիստական Հանրապետությունների Միությունը:

կերակրվում ե և պահում ե իր ընտանիքը: Մեզ-
նից վոչ մեկին այդ աշխատավարձը չի բավա-
րարում և մենք բոլորս ել վատ ենք ապրում,
ինչպես ասում են, հագիվ ծայրը ծայրին հասցնե-
լով, չարչարանքով: Ամեն մի բուպե մեզնից ամեն
մեկին կարող են աշխատանքից զրկել, արձակել,
և այդ դեպքում մենք կարող ենք մի կտոր հացից
ել զրկվել:

Քանի վոր բոլորիս դրուժյունն ելնուլնն ե,
յես, դու և բոլորն ել, վորոնք վարձու աշխատանք
են կատարում՝ մեր դրուժյամբ մոտիկ մարդիկ
ենք. մեր բոլորիս կարիքն ել մտածմունքն ել
նուլնն ե, և հաճախ միևնույն դժվարությունների
առաջ ենք կանգնած լինում բոլորս ել. իբրև
բանվոր մարդ յես ել, դու յել և մենք բոլորս ել
ցանկանում ենք և ձգտում ենք լավ ապրել. յես
ել չեմ ուզում պարսալ մնալ, վորպեսզի քաղցած
չմնամ, դու յել, յերրորդն ել, չորրորդն ել և
բոլոր մեզ նմաններն ել: Դրա համար անհրա-
ժեշտ ե, վոր մեզնից ամեն մեկը պիտենա, թե
ինչպես պիտի իր դրուժյունը բարելավի:

Իհարկե, ամեն մեկիս համար պարզ ե, վոր
այն բանվորը, վորն աշխատում ե խորհրդալին
տնտեսության մեջ, այդ նպատակին պիտի ձգտի
հասնել ուրիշ ձևով, քան այն բատրակը, վորն
աշխատում ե մասնավոր գյուղացու—վարձողի
տնտեսության մեջ:

Խորհրդային տնտեսութիւնը պետական տնտեսութիւն է, նրա տված արդշունքը վորքան շատ լինի, տնտեսութիւնն այնքան կամրանա, իսկ չերբ խորհրդային տնտեսութիւնն ուժեղ է, հնարավոր կլինի բանվորների և բանվորուհիների դրութիւնը լավացնել. դրա համար ել բանվորների վերաբերմունքը դեպի խորհրդային տնտեսութիւնը (սովխոզը) այլ է, քան դեպի կուլակի տնտեսութիւնը, վորն աշխատում է բանվորի աշխատանքի ամբողջ արդշունքն իրեն վերցնել: Ահա այդ բանը լավ պիտի ըմբռնի բատրակը, վորպեսզի համապատասխան ձևով կարողանա իր իրավունքները պաշտպանել կուլակի տնտեսութիւն մեջ աշխատելիս:

Պետք է ասել, վոր մենակ մի բանվորը, առանձին վերցրած, մանավանդ, չեթե նա անդրագետ է, միշտ չի կարող ամեն բան լավ հասկանալ և ըմբռնել, առավել ևս նա չի կարող մեն-մենակ իր իրավունքները պաշտպանել: Դրա համար ել, վորպեսզի կարողանան միմյանց պաշտպանել, բանվորներին անհրաժեշտ է միատեղ հավաքվել, միմյանց հետ խորհրդակցել և այլն:

Յեթե չերկու, չերեք, չորս կամ ավելի հոգի մի տեղ հավաքենք, կարող ենք ամեն բանի մասին խոսել և սլարգել, թե ինչ պիտի անենք, վոր մեր ապրուստը լավացնենք և միմյանց ոգնենք:

Մի անգամ հավաքվելով, իհարկե, բան չի դուրս գա:

Այն ժամանակ չերբ բանվորները գիտակցում են, վոր անհրաժեշտ է իրենց դրուժյունը բարելավելու համար միասին խորհրդակցել՝ նրանք միանում են միմյանց և սլայմանավորվում են, թե ինչ նպատակի համար են կռվելու և ինչ ձևով: Միության կանոնադրությունը նույնպես մշակվում է, միասին քննության առնելով հարցերը:

Ուրեմն, չեթե վարձու բանվորները և բանվորուհիները միանան միմյանց հետ իրենց դրությունը բարելավելու և իրենց վորոշումներն իրականացնելու համար, այն ժամանակ նրանց մասին կասեն, վոր նրանք միացել են, կամ կասեն, վոր նրանք սլոֆմիություն են կազմակերպել:

Այդպիսի միության կանոնադրության մեջ դրված է լինում, թե ինչ պիտի անի միությունը և միության անդամներից ամեն մեկը, վորպեսզի միության անդամների դրությունը լավացնեն:

Ուրեմն, միություն ստեղծելու համար անհրաժեշտ է հավաքվել և սլայմանավորվել, թե ինչ պիտի արվի, ինչպես պիտի արվի և թե ով ինչ աշխատանք է տանելու: Յեվ չերբ վոր ալդ բոլորը վորոշվեց, պետք է առանց տատանվելու և վախենալու իրադործել հանած վորոշումները, թեկուզ և ալդ դուր չգա վարձատերերին:

Այստեղ մենք խոսում ենք բանվորների մասին, այսինքն՝ միայն նրանց մասին, վորոնք աշխատում են վարձով, վորոնք կամ ամենևին սեփական տնտեսութուն չունեն, կամ չեթեռնեն ել, դրանով ապրել չի լինի։ Մենք խոսում ենք նրանց մասին, վորոնք վարձվում են, վորոնք իրենց աշխատանքն են ծախում։

Այն մարդիկ, վորոնք վորևե սեփականութուն չունեն և վաճու աշխատանք են տանում ու ապրում են իրենց աշխատանքի վարձով՝ կոչվում են բանվորներ կամ այլ կերպ՝ պրոլետարներ։ Այն դեպքում, չերբ նրանք ունեն ապրուստի ուրիշ աղբյուր, բաց վարձու աշխատանքն ապրուստի գլխավոր աղբյուրներից մեկն է, նրանք կոչվում են կիսապրոլետարներ։ Բանվոր մարդկանց միութունը, վոր կազմակերպվում են նրանց շահերը պաշտպանելու համար՝ կոչվում է բանվորական կազմակերպութուն։

Պրոֆեսիոնալ կազմակերպութունը բանվորական կազմակերպութունների մի տեսակն է։ Կոմունիստական կուսակցութունն էլ բանվորական կազմակերպութուն է, բաց նա ավելի լայն կռիվ է տանում, քան պրոֆեսիոնալ միութունը։ Կուսակցութունն ամբողջ բանվոր դասակարգի կողմից կոմունիզմի համար մղվող կռիվի գեկավարն է։

Այս գրքի մեջ պիտի խոսենք միայն պրոֆես-
սիոնալ միությունների մասին:

Յ. ԻՆՉՈՒՒ ԲԱՆՎՈՐԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՊՐՈՖԵՍԻՈՆԱԼ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՆ ԿՈՉՎՈՒՄ

Քաղաքի և գործարանային բանվորները շատ
վաղուցվանից է, վոր սկսել են միություններ
կազմակերպել: Մեզ մոտ ԽՍՀՄ-ում մենք այդ-
պիսի 23 միություն ունենք:

Ինչո՞ւ բոլոր բանվորները մի միության մեջ
չեն մտնում, այլ առանձին միություններ են
կազմում:

Ահա, թե ինչու: Ասենք, յես աշխատում եմ
գյուղական կամ անտառային տնտեսության մեջ,
մյուսը՝ չերկաթուղու վրա, չերրորդը՝ գործարա-
նում և այլն: Յեթե յես խորհրդային տնտեսու-
թյան մեջ աշխատել եմ միջանի տարի, ապա յես
կկարողանամ աշխատել և գյուղացու տնտեսու-
թյան մեջ, քանի վոր գյուղացու տնտեսության
մեջ յես նույն աշխատանքներն եմ կատարելու, ինչ
վոր և խորհրդային տնտեսության մեջ: այսինքն,
ելի պետք է վարել, ցանել, անասուններին նա-
խել և այլն: Բայց գործարանային բանվորի աշ-
խատանքը յես առանց սովորելու չեմ կարող կա-
տարել:

Յեթե յես իմ ամբողջ կյանքում միևնույն

գործով եմ պարապում, չես ընտելանում, ծանոթանում եմ իմ գործին հիմնավորապես, կամ ինչպես գիտական լեզվով ասում են՝ մասնագիտանում եմ և իմ գործին լավ տեղյակ եմ դառնում։ Յերբ վոր մի վորոշ գործ լավ գիտես, ասում են դու պրոֆեսիա ունես։ Այդպես ասում են՝ աշխնչը կոշկակար ե. այդ նշանակում ե, վոր նա կոշիկ կարել գիտե, կամ ասում են՝ աշխնչը պրոֆեսիայով դարբին ե — այդ նշանակում ե, վոր նա լավ չերկաթե իրեր, գործիքներ գիտե շինել։ Լինում ե, վոր մի մարդ միջանի գործ գիտե անել, աչն ժամանակ ասում են, վոր նա միջանի պրոֆեսիա ունի։ Բայց այդպիսիները քիչ են լինում։ Մեծ մասամբ մարդիկ մեկ կամ չերկու պրոֆեսիա չեն ունենում։ Այդպես, մեկը ծանոթ ե լինում միայն գյուղատնտեսական աշխատանքներին, մյուսը գիտե միայն կոշիկ կարել, չերորդը՝ միայն դարբնութուն և այլն։

Բանվորները, լինեն նրանք կոշկակար, դարբին կամ գյուղատնտեսական բանվորներ, բոլորն ել աշխատում են վարձով և նրանց շահերը մեկ են, պրոլետարական շահեր են։ Բայց այդ ընդհանուր շահերի հետ միասին կան հարցեր, վորոնք հատուկ են առանձին պրոֆեսիաներին։ Իհարկե, այն պրոֆեսիոնալ շահերը չեն հակասում ընդհանուր պրոլետարական շահերին, և նրանց չեն

խանգարում, բայց աշխատանքի պայմանները տարբեր գործերի մեջ տարբեր են լինում:

Դրա համար ել առում են. - դարբիններն ունեն իրենց պրոֆեսիոնալ շահերը և գյուղատնտեսական ու անտառային բանվորները՝ նույնպես իրենց շահերը:

Խորհրդային տնտեսության, ինչպես և գյուղական կամ անտառային տնտեսության մեջ աշխատող ամեն մի բանվորի և բանվորուհու հայտնի չե, թե ինչքան տարբեր պրոֆեսիաներ կան աշխատանքի այդ տարբեր շրջաններում. անտառային տնտեսության մեջ, որինակ, կան փայտ կտրողներ, հետո՝ գերանները տեղափոխողներ և այլն. գյուղականում՝ դաշտային աշխատանք, անասուններ պահել և ուրիշ պրոֆեսիաներ: Այդ նշանակում ե, վոր արտադրության ամեն մի ճյուղի մեջ կարող են լինել միջանի պրոֆեսիաներ:

Առաջ՝ մեզնում, իսկ կապիտալիստական չերկրներում հենց հիմա չե, ամեն մի միության մեջ մտնում են միայն միևնույն պրոֆեսիայի բանվորները: Դրանք անվանվում են համքարային պրոֆմիություններ: Ամեն մի համքարության մեջ մտնում ելին միայն միևնույն աշխատանքը կատարող բանվորները: Բայց չատ չերկրներում և առանձնապես մեզ մոտ, ԽՍՀՄ-ում բանվորներն արդեն հասկացել են, վոր իսկական

պրոֆմիությունն ունենալու համար պետք է կողմակերպել վոչ թե համքարություններ, ալ աճնպիսի միություններ, վորոնց մեջ մտնեն միևնույն արտադրության մեջ աշխատող բանվորները, ինչ պրոֆեսիա չեւ վոր ունենան նրանք, ինչպես մեզ մոտ գյուղատնտեսական և զրա հետ եւ անտառալին բանվորների միությունը:

Ահա, ինչու մեր պրոֆեսիոնալ միությունները կոչվում են արտադրական պրոֆեսիոնալ սիւնդիկատներ:

4. ԻՆՉՊԵՍ ԵՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎՈՒՄ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԱՌԱՋ ՅԵՎ ԻՆՉՊԵՍ ԱՅԺՄ

Ինչպես ասացինք, առաջներում պրոֆմիությունները կազմակերպվում ելին աճնպես, վոր նրանցից ամեն մեկը միանում եր միևնույն պրոֆեսիայի, միևնույն մասնագիտության – պարասյւմունքի տեր բանվորներին: Մի պրոֆեսիայի պատկանողները մի միություն ելին կազմում, ուրիշ պրոֆեսիայի պատկանողները՝ ուրիշ: Այդպես, որինակ, գոլությունն ունելին չերկաթագործների, մեքենավարների, հնոցավառների, ջրմուղում աշխատողների և ալ պրոֆմիություններ: Մի խոսքով, վորքան մասնագիտություն կար, աճնքան ել՝ պրոֆմիություն: Բացի այդ, սկզբներում նույնիսկ աճնպես եր, վոր պրոֆմիություն

ները կազմակերպվում ելին միայն մի քաղաքի սահմաններում, և մի քաղաքի միությունները վոչ մի կապ չեղին ունենում մյուս քաղաքի միությունների հետ: Ինչո՞ւ չեր այդպես:

Հին Ռուսաստանում բանվորական և պրոֆեսիոնալ միությունների կազմակերպմանը խանգարում ելին կապիտալիստները և կալվածատերերը: Թագավորի կառավարությունն ոգնում եր կապիտալիստներին և կալվածատերերին շահագործելու բանվորներին և գյուղացիներին, և միայն վերին խավերին եր թույլ տալիս կազմակերպություններ ունենալու: Նա բանվորներին ազատութուն չեր տալիս և տրգելում եր բանվորներին միություններ կազմակերպել: Ժողովանելու համար բանվոր երին բանա ելին նստեցնում աքսորում ելին: Բանվորներն ստիպված ելին իրենց ժողովները հավաքել գաղտնի, գաղտնի տեղերում: Այդ պատճառով ել, պարզ ե, մի քաղաքի բանվորների համար դժվար եր կապ պահպանել մյուս քաղաքի բանվորների հետ: Բացի դրանից, կառավարությունը և կապիտալիստները կաշառված մարդիկ, վոստիկանական դործակալներ և լրտեսներ ելին մտցնում այդ միությունների մեջ, վորոնք և մատնում ելին նրանց, շատ անգամ այդ նպատակի համար ոգտագործում ելին անգլիտակից մութ բանվորներին, վո-

ըսնք տերերի կողմն ելին լինում և խանգարում
ելին միություններ կողմակերպելուն: Իհարկե,
կապիտալիստների համար այդ շատ ձեռնաուղ չեր,
քանի վոր, չերք վոր բանվորների մեջ միություն
չեր լինում, նրանց հետ կռիւն ավելի հեշտ եր
լինում: Գյուղատնտեսական և անտառալին բան-
վորների դրությունն ավելի վատ եր: Բայց փոր-
ձով, միության աշխատանքի շնորհիվ բանվոր-
ները սովորում և հասկանում ելին, թե ինչ ձևի
միություն պիտի ունենալ, վոր նրանց բանվոր-
ական շահերն ավելի լավ պաշտպանի:

Իսկ ներկայումս մեղ մոտ՝ ԽՍՀՄ-ում ինչ-
պես եւ Յեթե վերցնենք մի պրոֆեսիայի բան-
վորներին, որինակ, դարբիններին, մենք կտես-
նենք, վոր չեթե նրանք աշխատում են գործարա-
նում՝ այլ բան եւ, քան չեթե նրանք աշխատում
են խորհրդային տնտեսության մեջ. ճիշտ եւ, նը-
րանց պրոֆեսիան, աշխատանքը միևնույն եւ,
բայց տարբեր են աշխատանքի պայմանները խոր-
հրդային տնտեսության մեջ և տարբեր գործա-
րանում. աշատեղի և աշնտեղի բանվորներն ի-
րենց դրությունը բարելավելու համար տարբեր
պահանջներ են դնում: Յեւ շատ պարզ եւ, վոր
չեթե չես աշխատում եմ խորհրդային տնտեսու-
թյան մեջ, ապա չես շատ լավ դիտեմ, թե ինչ
եւ հարկաւոր արդիւնքի բանվորների դրությունը

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ № 2
1154351075

լաւացնելու համար, ինչպիսի աշխատանք ել վոր կատարելիս լինեն նրանք ալգտեղ, խորհրդալին տնտեսության մեջ:

Խորհրդալին տնտեսության մեջ աշխատող բոլոր տեսակի բանվորների դրությունը, լինեն նրանք դարբիններ, կթողներ, թե դաշտում աշխատողներ, շատ նման ե միմյանց և նրանց շահերը պաշտպանելու համար շատ նպատակահարմար ե, վոր ամբողջ արտադրության մեջ աշխատող բոլոր բանվորները միանան մի պրոֆ-միության մեջ:

Առաջ, կապիտալիզմի ժամանակ, միևնույն գործարանում աշխատող բանվորները վոչ թե մի միության մեջ ելին մտնում, այլ տարբեր, նախած պրոֆեսիալին. մեքենավարը մտնում եր մեքենավարների պրոֆմիության մեջ, հյուանը՝ հյուաների, ջուհակը՝ ջուհակների, սևագործ բանվորը՝ սևագործների և այլն: Դրա համար ել, չերբ վոր բանվորները դժգոհ ելին լինում իրենց դրությունից, նրանք չեյին կարող բոլորը միասին միանգամից դուրս գալ և իրենց պահանջները դնել, քանի վոր տարբեր պրոֆեսիալի, այսինքն տարբեր աշխատանք կատարող բանվորները պատկանում ելին տարբեր միությունների և այլ միությունները պիտի հավաքվեյին և խորհրդակցեյին ջոկ-ջոկ — դարբինները՝ ջոկ, ջուհակները՝ ջոկ

և այլն: Յեւ պատահում եր, որինակ, վոր մեքե-
նավարները և ատաղձագործները վորոշում ելին
գործադուլ անել, իսկ ջուհակները, սևագործ
բանվորները կամ ուրիշները շարունակում ելին
աշխատել: Յեւ տիրոջ համար շատ հեշտ ել լի-
նում կռվել, քանի վոր հարկավոր եր միայն մե-
քենավարներին և ատաղձագործներին փոխել նո-
րերով: Նրանք այդպես ել անում ելին. — պարզ
ե, վոր կապիտալիստական յերկրներում նույն-
պես ձեռնառու չի միևնույն գործարանում միջա-
նի պրոֆմիուլթյուններ կազմակերպել ըստ պրո-
ֆեսիայի, ավելի ձեռնառու չե բոլորին միանալ
մի արհաւիրական միության մեջ: Բայց դեռ ևս
կապիտալիստական յերկրների բոլոր բանվորները
չեն հասկացել դրա ոգուտը:

Մեզ մոտ բանվորներն իրենց դրությունը
բարելավելու համար մասնակցում են սոցիալիս-
տական հանրապետությունների և առավել ևս
սոցիալիստական տնտեսության շինարարության
գործին: Վորպեսզի հաջողությամբ տարվի այդ
աշխատանքը, ամեն մի միություն պիտի լավ
ծանոթ լինի իր արտադրական աշխատանքին:
Թե սոցիալիզմի կառուցման աշխատանքին հա-
ջողությամբ մասնակցելու և թե իր շահերը պաշտ-
պանելու համար պետք ե միանալ և վոչ թե ջոկ-
ջոկ աշխատել: Դրա համար ել, չնայած վոր մեր

և կապիտալիստական չերկրների բանվորական կազմակերպութլունների անեղիքները տարբեր են, ալնուամենայնիվ բանվորների շահերը պահանջում են մեղ մոտ ևս միևնույն ձևով կազմակերպել՝ ըստ արտադրութլան, ալն ե, մի ձեռնարկութլան բանվորներին՝ մի միութլան մեջ։ Որինակ, խորհրդալին տնտեսութլան բոլոր բանվորներն առանց բացառութլան պիտի մտնեն մի միութլան մեջ։

ԽՍՀՄ-ում բոլոր տեսակի կտորեղեն պատրաստող գործարանների բոլոր բանվորները մշտնում են մանածագործների միութլան մեջ, կաշվի և կոշկեղենի գործարանների բանվորները՝ կաշեգործների միութլան մեջ, մետաղագործները՝ մետաղագործների։ Մի խոսքով, արտադրութլան ամեն մի ճշուղը մի միութլուն ե կազմում։ Դրա համար ել, ընչպես առաջ ասել ենք, մեր պրոֆմիութլունները կոչվում են արհադրական միութլուններ։ Այժմ գոյութլուն չունեն առանձին գերձակների և առանձին գերձակուհիների միութլուններ, ալ կա կար ու ձեի միութլուն, չկան կոշկակարների և մորթի շինողների միութլուններ, ալ՝ միալն կաշեգործների։ Ձկան բատրակների, հովիմների, անտառալին բանվորների, գլուղատնտեսների, հողաշալների և ալ միութլուններ, ալ կա միալն ԽՍՀՄ-ի Գյուղանսառ միութլուն,

վորի սեջ մհնուս են գյուղասնեսաւկան յեվ ան-
սառալին վարձով աւխասող բոլոր բանվորները,
ծառայողները յեվ մասնագէտները (սպեցները):
Այդպէս գոյութիւնն չունեն, որինակ, Մոսկվայի,
Սամարայի կամ Ուլերայնայի կաշեգործների, հող-
անտառ և այլ միութիւններ, այլ ամբողջ Միու-
թեան մեջ գոյութիւնն ունեն կաշեգործների մի
միութիւն, մի գլուղանտառ միութիւն և այլն.
և զբանցից ամեն մեկը տեղերում ունի իր հան-
րապետական, յեր'բային, նահանգական, դավա-
ռային և շրջանային բաժինները և այլն:

Ինչպէս մանածային մի գործարանի, աշն-
պէս և մանածային ամբողջ արտադրութեան բան-
վորները, ինչպէս խորհրդային մի վորեւ տնտե-
սութեան, աշնպէս և գլուղատնտեսութեան մեջ
աշխատող բոլոր բանվորները շահագրգռված են,
վոր մեր բոլոր տնտեսութիւնները, մեր ամբողջ
արդիւնաբերութիւնը հաջողութեամբ աշխատի:
Ինչպէս ամեն մի բանվոր, աշնպէս եւ նրանց
պրոֆմիութիւնները պիտի ուշադրութեամբ հե-
տեւեն, թե ձեռնարկի ղեկավարներն ինչպէս են
տանում գործը: Մեր ամբողջ յերկրի բարեկե-
ցութիւնը կախված է նրանից, թե ինչպէս է
տարվում գործը խորհրդային տնտեսութեան մեջ,
գործարանում, անտառային ձեռնարկութիւննե-
րում և այլն, թե ինչ զբոսութեան մեջ են արդիւն-

նաբերության այս կամ այն ճյուղը — մանածագործարանը, շաքարի գործարանները, փայտ մշակող գործարանները և այլն: Դրանից ե կախված և աշխատավարձի չափը: Վորքան լավ զբված լինի գործը տնտեսության մեջ, վորքան նա պետությանն ավելի մեծ արդյունք տա, այնքան ել ավելի լավ կլինի աշխատանքի պայմանները և բանվորների դրությունն այդ տնտեսության մեջ: Դրան պիտի ուշի ուշով հետեեն միևնույն տրնտեսության, միևնույն արտադրական ձեռնարկում աշխատող բանվորների միությունները:

5. ԻՆՉՊԵՍ Ե ԿԱՌՈՒՑՎԱԾ ԳՅՈՒՂԱՆՏԱՌ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԽՍՀՄ-ի Գյուղատնտեսական և Անտառային Բանվորների Միության մեջ մտնում են խորհրդային տնտեսություններում, անտառապետություններում անտառանյութեր պատրաստող և տեղափոխող ձեռնարկներում վարձով աշխատող բոլոր բանվորները, ծառայողները և մասնագետները, նշանակում ե. մեր միության մեջ մտնում են. — գյուղացիների մոտ աշխատող բատրակները, հովիվները, հոտաղները, խորհրդային տնտեսության բանվորները, այն ե՝ վարողները, հրնձողները, այգի պանները, թռչնապահները, անասնապահները, կթողները, կառապանները, ձիա-

պանները, տավարածները, արակտորի վրա աշխատողները, խորհանդեսութեան դարբինները, մեքենագործները, ապա շաքարի, բամբակի, խաղողի և ծխախոտի գաշտերում աշխատող բանվորները, փայտահատները, անտառալին պահապանները և հսկիչները, անտառապետները, անտառապետները, գլուղատնտեսները, հողաչափները և գլուղական ու անտառալին տնտեսութեան մեջ աշխատող բոլոր բանվորները, ծառաչողները և մասնագետները: Միութեան մեջ կարող են մըտնել նրանք, վորոնք ապրում են վոչ թե իրենց տնտեսութեանից ստացած արդշունքով, այլ գլխաւորապէս՝ իրենց աշխատավարձով: Իսկ ինչ պէս են այդ բոլոր բանվորները միանում:

Ինչպէս արդեն ասել ենք, գլուղատնտեսական և անտառալին բոլոր աշխատավորները բոլորը միենույն միութեան մեջ են մտնում:

Այդ միութեան գլուխ ե կանգնած Գլուղանաւ Միութեան Համամիութենական Համագումարում ընտրած Կենտրոնական Կոմիտեն: Հանրապետական կամ նահանգական կազմակերպութեան գլուխ ե կանգնած և ղեկավարում ե Միութեան հանրապետական կամ նահանգական բաժինը և այլն: Այնպէս, վոր յուրաքանչյուր կազմակերպութեան վոչ թե անկախ ե, այլ չենթարկւում ե իրենից բարձր որպանի ղեկավարութեանը: Ամ-

բողջ միության գլուխ կանգնած Կենտկոմը ղեկավարվում է Համամիութենական Համագումարի կողմից հաստատված կանոնադրութեամբ և նրա հանած վորոշումներով և բանաձևերով: Գլուխանտառ Միության վերջին համագումարը կայացել է 1926 թվի հունվարին դրա վորոշումներով եւ ղեկավարվում է Միությունը:

Հանրապետական, յերկրային, նահանգական և գավառական բաժինների և բաժանմունքների վարչութիւններն ընտրովի յեն. նրանք ընտրովում են համապատասխան համագումարներում: Ընտրված վարչութիւնները յենթարկվում են հանրապետական միութենական բարձր մարմիններին և առաջնորդվում են նրանց ցուցմունքներով: Մեղնում, Հայաստանում Գլուխանտառ միության ամբողջ աշխատանքները ղեկավարում է Կենտ. Վարչութիւնը: Նա լի, վոր ուղղութիւն է տալիս մեր միության աշխատանքներին:

Յուրաքանչյուր տնտեսության մեջ աշխատող բանվորներն ու ծառայողներն ընդհանուր ժողովներ են ունենում և քննության են առնում իրենց հետաքրքրող հարցերը և նրանց մասին վորոշումներ են հանում: Այդ ժողովներում եւ նրանք իրենց միջից կոմիտեներ են ընտրում: Այդ կոմիտեները կոչվում են բանվորական կոմիտեներ կամ բանկոմներ:

Իսկ ինչի համար են ընտրվում այդ կոմիտեները: Ընդհանուր ժողովներում, վորտեղ մեծ թվով մարդիկ են լինում, հնարավոր ե հարցերը բազմակողմանի քննել, պարզել և գործնական վորոշումներ հանել: Բայց չե՞ վոր պետք ե այդ վորոշումները կյանքում իրագործել: Իհարկե, մեզնից ամեն մեկը պարտավոր ե անել այդ. բանը նրանում ե, վոր լեթե բոլորը միանգամից ուղենան իրագործել այդ վորոշումները՝ վոչինչ չի դուրս գալ դրանից. վործը կանոնավոր տանելու համար պետք ե մեկ կամ մի քանի հոգու միջոցով անել. դրա համար ել ընտրվում են կոմիտեները:

Կոմիտեն ունենում ե իր նախագահը և քարտուղարը. այս վերջինը գրի չե առնում ընդհանուր ժողովի վորոշումները, այսինքն արձանագրութլուններն ե կազմում:

Յենթադրենք, թե ընդհանուր ժողովում խոսվում ե այն մասին, վոր աշխատավարձն անկանոն ե վճարվում և ժողովը վորոշում ե, վոր աշխատավարձը պիտի տրվի կանոնավոր կերպով՝ ամիսը չերկու անգամ:

Այդ վորոշման մասին խոսելու և պայման կապելու համար կարիք չկա, վոր բոլորը միասին գնան տնտեսութլան կառավարիչի մոտ. այդ բանն անում ե կոմիտեն: Հետևյալ ընդհանուր ժո-

դովում կարելի չե ստուգել, թե ինչ ե տրված
վորոշումը կատարելու համար կամ թե չե,
ընդհանուր ժողովում խոսք ե չեղել բնակարան-
ների վատության մասին և բանվորները վորոշել
են նաչել րսոր բնակարանները և պարզել, թե
ինչ պիտի արվի բնակարանային պայմանները
լավացնելու համար. իհարկե, անմիտ բան կատա-
վեր, չեթե րոյորը միասին սկսելին բնակարան-
ները ման գալ. Բանվորական կոմիտեները հենց
նրա համար են, վոր նման գործերը կատարեն:

Բացի ընդհանուր ժողովների վորոշումներից,
բանկոմներն ուրիշ գործեր ել ունեն անելու:
Այնքան հարցեր և կարիքներ կան, վոր հաճախ
գուցե և կարիք լինի ամեն որ հավաքվել. հո
չի՞ կարելի, վոր ամեն որ բոլորը հավաքվեն: Ա-
սենք, մեկին աշխատավարձը պակաս են տվել,
մյուսը բնակարան չունի, չերրորդին վիրավորել
ե տնտեսավարը. նման հարցերի մասին բանվոր-
ները դիմում են իրենց կոմիտեյին և նա կամ
ինքն ե վորոշում հարցերը և կամ թե չե՝ հար-
ցերը քննելու համար ընդհանուր ժողով ե հրա-
վիրում: Կոմիտեյի անդամների թիվը լինում ե՝
նայած հիմնարկի բանվորների և ծառայողների
թվին: Ընտրում են 3 հոգի, չեթե բանվորների
և ծառայողների թիվը 25-ից մինչև 50 ե. չեթե
ավել ե՝ ավել են ընտրում. կարելի չե ընտրել

մինչև 9 կամ 11 հոգի, չերբ 300 կամ ավել են լինում բանվորները և ծառայողները՝ Յերբ միության անդամների թիվը 25-ից պակաս ե՛կոմիտե ալիս չեն ընտրում, ալ ունենում են միայն մի պրոֆլիագոր:

Կոմիտեներ ընտրվում են և ալ տեղերում, վորտեղ առանձին անտեսութլունների մեջ աշխատող բատրակներ և հովիվներ կան. ալդ կոմիտեները կոչվում են գլուղբանկումներ. սրանք ել, ինչպես և բանկոմները՝ պաշտպանում են իրենց միության անդամների - հովիվների, բատրակների շահերը, ընդհանուր ժողովներ են հրավիրում, արձանագրութլուններ են կազմում, աշխատանքալին պայմանագրեր են կնքում, բանվորներից բողոքներ են ընդունում, հետաքրքրվում են նրանց դրութլամբ և հսկում են, վոր նրանց չգրկեն, չճնշեն և ալլն:

Գլուղբանկոմներն ընտրվում են ալ տեղերում, վորտեղ մեր միութլունը 25 անդամից պակաս չե: Ալն տեղերում, վորտեղ միութլունը դրանից քիչ ե՛ գործերը տանում ե հարևան գլուղբանկոմը՝ դլուղի պրոֆլիագորի միջոցով:

Մի գավառակում կամ շրջանում կարող են միջանի բանկոմներ և գլուղկոմներ լինել. աշխատանքը համաձայնեցրած և կանոնավոր տանելու համար գավառակում կազմակերպվում են օրգա-

նային կոսիսեներ: Այդ կոմիտեները ընտրվում են շրջանային համագումարներում: Համագումարներին մասնակցում են գավառակի բոլոր գյուղերից չեկած պատգամավորները, վորոնք ընտրվում են միության անդամ չեղող բատրակների, խորհրդային և անտառային տնտեսութունների բանվորների և այլ մասնագետների կողմից: Այդ համագումարներն անվանվում են շրջանային կոնֆերենցիաներ: Ինչպես այդ կոնֆերենցիաները այնպես ել շրջանային կոմիտեները քննության են առնում, թե ինչպես պիտի տարվի միության գործն ամբողջ գավառակում — շրջանում և ինչպես պիտի միության անդամների գրությունը բարելավի:

Մի գավառի բոլոր շրջանային կազմակերպությունները միանում են և կազմում են մի գավառային բաժանմունք վորը և ղեկավարում ե գավառի բոլոր միությունները: Գավառային միություն կազմակերպելու համար շրջանային միություններն ուղարկում են իրենց ներկայացուցիչներին գավառային համագումարին մասնակցելու: Գավառային համագումարները և նրանց ընտրած գավառային վարչություններն ել իրենց հերթին քննության են առնում ամբողջ գավառին վերաբերող խնդիրները և հարկավոր ցուցմունքներն են տալիս շրջանային կոմիտեներին:

Վորտեղ կան նահանգներ, այնտեղ հրավիր-
վում են և նահանգական համագումարներ, վո-
րին մասնակցում են գավառների պատգամա-
վորները: Մեզ մոտ, քանի վորնահանգներ չ'կան,
գավառային պատգամավորները հավաքվում են և
մասնակցում են Հայաստանի Գյուղանտառ միու-
թյան հանրապետական համագումարին: Բոլոր
նահանգների և փոքր հանրապետութւոնների կազ-
մակերպութւոններն իրենց հերթին՝ իրենց ներ-
կայացուցիչներն են ուղարկում Համամիութե-
նական համագումարին մասնակցելու: Այդ հա-
մագումարը Գյուղանտառ կազմակերպութւոն-
ների ամենաբարձր մարմինն է ամբողջ միու-
թյան մեջ: Նա կարող է վոչնչացած համարել
հանրապետական, նահանգական, գավառային և
ջրջանային համագումարների սխալ վորշումնե-
րը, կարող է ընդունել և փոփոխութւան չենթար-
կել միութւան կանոնադրութւոնը, կարող է ա-
մեն տեսակի վորոշումներ հանել թե միութւան
կազմակերպութւոնների և թե անդամների վե-
րաբերյալ: Այդ համագումարում ընտրվում է Կենս-
րոնական Կոսիսեն (վորին կարճասում են Կենտկոմ
կամ ԿԿ): Մինչև Միութենական հետևյալ հա-
մագումարը կենտկոմն աշխատում է իբրև լիազոր
և ընդհանուր ղեկավար ամբողջ միութւան հա-
մար:

Այսպիսով, մեր պրոֆմիթյունը, կազմա-
կերպած է հետևյալ ձևով. առաջ գալիս են
բանվորների յեվ բանվորուհիների ընդհանուր
ժողովները յեվ նրանց ընտրած բանկումները
կամ գյուղբանկումները, հետո՝ Երջանային կոն-
ֆեդերացիաները յեվ Երջանային կոմիտեները, գա-
վառային համագումարները յեվ գավաթիկներ-
ը, նահանգական համագումարները յեվ նա-
հանգական բաժինները. ապա՝ հանրապետա-
կան համագումարները յեվ նրանց ընտրած Կենս-
րոնական վարչությունները յեվ վերջապես Մի-
ուրթեմակա՞ն համագումարը յեվ նրա ընտրած
Կենսկոմը:

Համագումարները և կոնֆեդերացիաները մըշ-
տական որդաններ չեն. նրանք հավաքվում են,
վորոշումներ են հանում և ընտրում են մշտա-
կան աշխատող մարմիններ ու ցրվում են: Ըն-
տրված մարմիններն աշխատում են մինչև մյուս
համագումարը կամ կոնֆեդերացիան: Այդ մար-
միններն աշխատանքը տանում են այսպես. -
Միություն Կենտկոմին լենթարկվում են կենտ-
րոնական վարչությունները (հանրապետություն-
ների մեջ) և նահանգական բաժինները, նրանց
լենթարկվում են գավառային բաժինները, գավ-
բաժիններին լենթարկվում են շրջանային կոմի-
տեները և վերջիններին՝ բանկոմները և գյուղբան-

կոմսերը Բանկոմսերից և գլուղբանկոմսերից ցածր
այլևս ուրիշ որդաններ չկան, դրա համար ել
սրանք համարվում են միության սկզբնական
բջիջներ: Անտեղ, վորտեղ բանվորների թիվը
պահանջված բանակից քիչ է, ինչպես ասա-
ցինք, կարող է ընտրվել պրոֆլիազոր. գլուղում
նման դեպքերում ընտրվում է գլուղպրոֆլիա-
զոր, սրանք կատարում են բանկոմսերի աշխա-
տանքը:

6. ՈՎ ԿԱՐՈՂ Ե ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄ ԼԻՆԵԼ ՅԵՎ ՈՎ ԶԻ ԿԱՐՈՂ

Գլուղատնտեսական և անտառաչին բանվոր-
ների միությունը նախ և առաջ բանվորական մի-
ություն է: Ինչպես ասացինք, բանվոր կոչվում
են այն մարդիկ, վորոնք ապրում են վար-
ձու աշխատանքով, լինի դա մասնավոր տնտե-
սության մեջ, թե պետական, հասարակական,
կոոպերատիվ կամ այլ տեսակի տնտեսության
մեջ: Դրա համար ել պարզ է, վոր բանվորա-
կան միության մեջ կարող են մտնել միայն
վարձու բանվորներ:

Բայց պետական կամ մասնավոր տնտեսու-
թյունների մեջ աշխատող բոլոր բանվորները չեն
կարող մտնել միության մեջ: Կան մարդիկ, վո-
րոնք ամբողջ տարին աշխատում են իրենց տըն-

տեսութեան մեջ և միայն մի-յերկու շաբաթ՝ ու-
րիշ տեղերում, իբրև վարձու բանվորներ։ Այդ-
պիսիները կարող են արդյոք միութեան մեջ մտ-
նել։ - Իհարկե, վոչ։ Նրանց չի կարելի վարձու բան-
վոր համարել, քանի վոր նրանք իրենց սեփա-
կան տնտեսութունն ունեն և նրանով ել ապ-
րում են. վարձու աշխատանքը նրանց համար
լրացուցիչ նշանակութուն ունի։ Այդ պատճա-
ռով ել Գյուղանտառ միութեան 5 ըդ համագու-
մարի վորոշումների մեջ ասված է, վոր միու-
թեան մեջ պետք է գրավել առաջին հերթին գյու-
ղի պրոլետարական տարրերը, այսինքն նրանց,
վորոնք մշտապես աշխատում են իբրև վարձու
աշխատավորներ, վորոնց ապրուստի միակ աղ-
բյուրն իրենց աշխատավարձն է։ Բացի դրանցից,
պետք է ապել, վոր միութեան մեջ կարող են
մտնել ուրիշ տնտեսութուններում աշխատող-
ներից նրանք, վորոնք թեև գյուղում կարող են
հող կամ տնտեսութուն ունենալ բայց վո-
րոնց վարձու աշխատանքը չերկար է տևում և
նրանց ապրուստի գլխավոր հիմքն է կազմում.
դրա համար ել վորոշված է, վոր չեթե մեկն աշ-
խատել է իբրև վարձու բանվոր յերկու տարի
իւրար չետից և ամեն մի տարվա ընթացքում
հինգ ամիս անընդհատ կամ ընդհատումներով 7
ամիս՝ կարող է մտնել գյուղանտառ բանվոր-
ների պրոֆմիութեան մեջ։

Այն գլուղացիները, վորոնց վարձու աշխատանքը պատահական ընավորութիւն ունի, և վորոնց ապրուստի գլխավոր աղբյուրն իրենց տնտեսութիւնն ե՛ միութեան մեջ չեն ընդունվում:

Այդ կարգը սահմանված ե նրա համար, վոր պեսզի միութիւնը միատեսակ կազմ ունենա, վորպեսզի միութեան անդամները միատեսակ շահեր ունենան և բոլորն ել վարձու բանվորներ լինեն:

Յեթե միութեան մեջ ընդունելին և նրանց, վորոնք պատահական կերպով գնում են ալատեղալնտեղ աշխատելու կամ թե չե մենակ են աշխատում իրենց տնտեսութեան մեջ՝ միութիւնն ալլեա բանվորական միութիւն չեր լինի: Այդ, իհարկե, շատ սխալ կլիներ: Միութիւնը գոյութիւն ունի նրա համար, վոր պաշտպանի վարձու աշխատող բանվորների շահերը և թույլ չտա, վոր նրանց շահագործեն: Դրա համար ել միութեան մեջ կարող են մտնել ալալիսի մարդիկ, վորոնց շահերը մեկ են, ալսինքն վարձու բանվորները: Ինչ դուրս կգար, յեթե մենք սկսելինք ընդունել միութեան մեջ և վարձու բանվորին և գլուղացուն:

Բանվորը, բասրակը ուղղում են, վոր ձեռնտու գնով վարձվեն: Յեթե միութեան մեջ գլուղա-

ցիւներ լինելին, նրանք, պարզ ե, վոր իբրև վարձողներ պիտի հակառակ գնալին դրան: Յե՛վ յեթե նման դեպքերում գյուղացիները շատ լինելին միութեան մեջ, պարզ ե, վոր միութեանը կսկսե՛ր պաշտպանել վոչ թե բանվորների շահերը, այլ գյուղացիներին:

Միութեան մեջ կարող են ընդունուել վոչ միայն խորհրդալին տնտեսութեան մեջ աշխատող բանվորները և ծառայողները այլև տնտեսութեան կառավարիչը (տնտեսութեան վարչութեանը)․ բաց նրան չի կարելի բանկոմի անդամ ընտրել: Յեթե տնտեսութեանը պատկանում ե մասնավոր մարդու կամ մի խումբ մասնավոր ձեռնարկատերերի՝ ապա կառավարիչը և առհասարակ վարչական պաշտոնյաները չեն կարող միութեան մեջ ընդունուել: Այն գյուղացիները, վորոնք խորհրդալին տնտեսութեան մեջ աշխատում են կիսու, նույնպէս չեն կարող մտնել միութեան մեջ: Անտառապետութեան աշխատակիցները — անտառալին սահապանները, մասնագետները, անտառապետները և մյուս ծառայողները կարող են մտնել միութեան մեջ, յեթե նրանք իրենց սեփական տնտեսութեան մեջ վարձու բանվորներ չունեն:

Բացի նրանցից, վորոնց մասին մենք ասացինք, միութեան մեջ չեն կարող մտնել նաև՝

տերութենները, տիրացունները, նախկին կալվածատերերը, ուրյաղնիկները, պոլիցիական պաշտոնյաները և ժանդարմները, ինչպես և նրանք, վորոնք զենքը ձեռներին կռվել են սպիտակների հետ միասին բանվորների դեմ, իբրև նախկին կալվածատերերի և բուրժուաների կողմնակիցներ. դրանց նմանները միության մեջ չեն կարող ընդունվել նույնիսկ այն դեպքում, յեթե նրանք այժմ վարձու աշխատանք կատարելիս լինելին:

7. ԻՆՉ Ե ԴԻՍՑԻՊԼԻՆԱՆ, ԻՆՉԻ ՀԱՄԱՐ Ե ՆԱ

ԽՍՀՄ-ում, բոլոր հանրապետութիւններէ գլուղատնտեսական և անտառային բոլոր բանվորները և ծառայողները մի միության մեջ են մտնում: Այդ միութիւնը կոչվում է ԽՍՀՄ-ի Գլուղատնտեսական և Անտառային բանվորների միութիւն, կամ կարճ՝ — Գլուղանտառ Միութիւն:

Միութիւնը կարող է իր կազմակերպութիւնն ունենալ ամեն մի խորհրդային տնտեսության, անտառապետության մեջ և ամեն մի գլուղում:

Այդ կազմակերպութիւնները տեղերում անկախ կարող են աշխատել իրենց վերաբերող գործերի սահմաններում ամբողջ շրջանին վե-

րաբերող գործերին նա չի կարող խառնվել, քանի վոր ինքը շրջանի կազմակերպության միմասն է կազմում միայն: Շրջանային կազմակերպությունն ել կարող է զբաղվել միայն իր շրջանի գործերով և չի կարող խառնվել ամբողջ գալառին վերաբերյալ գործերի մեջ: Նման հարցերը վերաբերում են գալառային համագումարին կամ գավառային և այլն:

Մեր կազմակերպությունն ամուր կերպով միացած է դիսցիպլինայով:

Ի՞նչ բան է միության դիսցիպլինան.

Դիսցիպլինան այն կարգն է, վորը պահանջում է սլարտադիր և ճշտությամբ կատարել միության կանոնադրության կետերը և միութենական մարմինների վորոշումները: Ո՞վ է այդ կարգը սահմանում խորհրդային տնտեսության անտառապետության կամ գյուղի բանվորների համար: Այդ կարգը սահմանում են իրենք, միության անդամները — բանվորները, ծառայողները և մասնագետներն իրենց ընդհանուր ժողովներում. բայց կարող են ասել, թե՛ հո ընդհանուր ժողովն սրենք չի, թե՛ դեռևս բավական չի, վսր ընդհանուր ժողովը վորոշումներ է հանում, քանի վոր մենք, կարող ենք պատահել, վոր այս կամ այն վորոշման հետ համա-

ձայն չենք: Դրա համար միության մեջ հետևյալ
կարգը գոյութիւն ունի. յենթանդրենք, թե ընդ-
հանուր ժողովում 20 հոգի ասում են, վոր այս-
ինչ բանն այսպես պիտի արվի, իսկ 3 հոգի նրանց
հետ համաձայն չեն, յեթե այդ 20 հոգին վորո-
շեցին այսպես անել, ապա մնացած 3-ը պիտի
յենթարկվեն մեծամասնության և նրանց վորո-
շածը կատարեն: Հին առածն ասում է — «Մի
խելքը լավ է, բայց յերկուսն ավելի լավ»: Այս-
տեղ ել նույնն է: Չե՞ վոր մինչև վորոշում հա-
նելը հարցը ծեծվում, քննվում է. ամեն մեկն ի-
րավունք և հնարավորութիւն ունի խոսելու և
իրեն կարծիքն ասելու. յեթե նրա կարծիքն ոգ-
տակար կլինի բոլորի շահերին, նա կարող է հա-
մոզել: Յե՛վ ամեն մեկը պարտավոր է խոսել,
յերբ վոր նա ասելու բան ունի. բոլորն ել կլսեն
այդ կարծիքը և կքննեն: Յեթե մեծամասնու-
թիւնը համաձայն կլինի այդ կարծիքի հետ, ա-
պա վորոշում կկայացնի: Փոքրամասնութիւնը,
վորը դեմ է յեղել այդ կարծիքին՝ պետք է գի-
տակցաբար յենթադրի մեծամասնության վորո-
շումին:

Մեծամասնության կամքին յենթարկվելը
դիսցիպլինայի հիմքն է կազմում. և դիսցիպլինան
պիտի լինի հոժարակամ, նա պիտի բղիթի բան-
վորական լինի գիտակցութիւնից: Հարցերը մե-

ծամասնությամբ վորոշում են վոչ միայն ընդհանուր ժողովներում, այլև համագումարներում: Համագումարներում ընտրվում են գավառալին, նահանգական և հանրապետական վարչությունները և կենսոկոմը և դրանք բոլորը Վեր ընտրված ղեկավարներն են:

Ի՞նչու փոքրամասնությունը պիտի չենթարկվի մեծամասնության և ի՞նչու միության ստորին մարմինները պիտի չենթարկվեն բաձր ղեկավար որդաններին: Յեթե այդպես չլիներ, մեկը մի կողմը կքաշեր, մյուսը՝ մի ուրիշ կողմ և հնարավոր չեր լինի համերաշխ աշխատանք տանել: Համերաշխ աշխատանքն անհրաժեշտ է, վորպեսզի միությունն ամուր և ուժեղ լինի:

Որինակի համար վերցնենք մի այսպիսի դեպք մի շրջանում բերքը լավ է, իսկ հնձող չի ճարվում, բիչ կա, բանվորի գինը բարձրանում է և յեթե ավել ել վճարես՝ բանվոր չես ճարի. միևնույն ժամանակ մի ուրիշ գավառում գործադրկություն է, բանվորներն աշխատանք չեն ճարում և քաղցած են մնում, պարզ է, վոր սրանց ոգնելու համար սրանց պետք է տեղափոխել աշխատեղ, ուր վոր գործ կա: Բայց առաջին շրջանի միության բաժանմունքը վախենալով, վոր յեթե ուրիշ շրջաններից իրենց մոտ նոր բանվորներ գան աշխատավարձը կաբող է իջնել՝ վորոշում է կա-

յացնում, վոր իբր թե իրենց գավառումնոր բան-
վորների պահանջ չկա: Նման վորոշումն, իհարկե,
սխալ պիտի համարել, քանի վոր միության
նպատակն ե ոգնել միության բոլոր անդամներին
և վոչ թե միայն իրենց շրջանի միության ան-
դամներին. և կենտկոմը միանգամայն արդարացի
կլինի, չեթե վորոշի գործադուրկ շրջանից ան-
դամները բանվորներին այնտեղ, ուր պահանջ կա.
մի տարի մի շրջանում ե լավ և դա պիտի ոգնի
գործադուրկ շրջանին, մյուս տարին՝ մյուսում լավ
կլինի և նա կոգնի: Այս ձևով կարելի կլինի միմիայն
միմյանց ոգնել. դրա համար ել կենտկոմի վո-
րոշումը միանգամայն տեղին կլինի և գավառա-
յին բաժինները պիտի չենթարկվեն նրան: Մի-
ության կանոնադրությունը հաստատվում ե հա-
մամիութենական համագումարում. դրա մեջ գըր-
ված են այն բոլոր կանոնները, վորոնց կատարե-
լու համար մենք բոլորս տվել ենք մեր համա-
ձայնությունը, քանի վոր կանոնադրության հաս-
տատմանը մասնակցում են մեր ընտրած պատգա-
մավորները: Այդպես մենք պիտի վարվենք նրա
համար, վոր ուժեղացնենք մեր միությունը և մեր
դրությունը բարելավենք. դրա համար ել պարզ
ե, վոր միության ամեն մի անդամ պարտավոր
ե չենթարկվել այդ կանոններին: Յերբ վոր մենք
կատարում ենք համագումարների վորոշումները

և մեր կանոնադրութիւնը, մենք ասում ենք, վոր մենք լենթարկվում ենք մեր միութեան դիսցիպլինային: Բացի դրանից, միութեան ամեն մի անդամ պարտավոր է կատարել այն հանձնարարութիւնները, վորոնք տրվում են նրան ընդհանուր ժողովի կամ միութեան որդանների կողմից: Ասենք, թե ընդհանուր ժողովը վորոշել է, վոր, որինակ, Կիրակոսյանն աշխնչ աշխատանքը պիտի կատարի. յետե նա հրաժարվի դրանից և չուղենա կատարել այդ վորոշումը՝ նա դրանով խախտած կլինի միութեան դիսցիպլինան և պարզ է, վոր չի կարող միութեան վստահելի և լավ անդամ համարվել:

Մի բան էլ է պահանջում մեր միութեան դիսցիպլինան.— ամեն մեկը կանոնավոր կերպով պիտի մուծի իր անդամավճարը: Միութեան աշխատանքների համար փող է հարկավոր, քանի վոր աշխատանք տանելու համար հարկավոր է ունենալ դրասենյակ, աշխատողներ, փող է հարկավոր նաև միութեան դործագուրկ կամ կարիք ունեցող անդամներին ոգնելու համար, համագումարներ հաւաքելու, գրքեր տպելու, անդամներին, դրագիտութիւն սովորեցնելու, գործի համար տեղերը մարդիկ ուղարկելու և այլ նպատակների համար:

Անդամավճարները հաւաքում են հաւաքա-

րարները, վորոնք լինում են միության անդամ-
ներից: Միության ամեն մի անդամ, վո, ը ծառա-
յում ե (գործազուրկները գործ չունեցած ժամա-
նակի համար անդամավճար չեն տալիս) իր աշ-
խատավարձից վճարում ե 2 տոկոս, այսինքն աշ-
խատած ամեն մեկ ուրբուր 2 կոպեկ: Միու-
թյունն այդ փողով ե ապրում: Միության դիս-
ցիպլինան պահանջում ե անդամավճարները կա-
նոնավոր կերպով մտցնել: Ով վոր 3 ամիս շա-
րունակ անդամավճար չմտցնի՝ միությունից դուրս
յեկած ե համարվում*):

Այսպիսով, մենք տեսնում ենք, վոր միու-
թյան դիսցիպլինան կայանում ե նրանում, վոր
տսեն մեկը գիտակցաբար յենթարկվի մեծա-
մասնության վորոշման, ընդունի յեվ կասարի
այն, ինչ վոր գրված ե կանոնադրության մեջ,
կասարի ընդհանուր ժողովների վորոշումները
յեվ միության բարձր որգանների ցուցմունքները
յեվ կարգադրությունները յեվ անդամավճար
մուծի:

Այդ դիսցիպլինան մտցրված ե միության
մեջ, վորպեսզի նա կռու ե միացյալ լինի: Յեթե
ամեն մեկն աներ այնպես, ինչպես ինքն ե ու-

* Միության Ծ-րդ համագումարի վորոշման համաձայն
նահանգական բաժանմունքները կամ հանրապետական վարչու-
թյունները, փոխանակ 2 տոկոսը հավաքելու, կարող են նենտկոմի
թույլտվությամբ վորոշել անդամավճարների մնայուն չափ:

գում, կանոնադրութեանը չենթարկվեր, միութեան գիսցիպլինան խախտեր՝ կստացվեր մի խառնաշփոթութիւն և հնարավոր չեր լինի վորևէ աշխատանք կատարել. դրանից կողտվելին միայն վարձողները: Կամ յեթե անդամավճար չմտցնելինք, ահա ժամանակ միութիւնը հնարավորութիւն չեր ունենալ աշխատելու և իրեն վրա դրած պարտականութիւնները կատարելու: Ամեն մեկի համար պարզ ե, վոր թե համագումար հավաքելու, թե թղթի, թե գործադուրկներին ոգնելու և այլ բաների համար միջոցներ են հարկավոր:

Միութեան ամեն մի անդամ պետք ե հասկանա, վոր առանց գիսցիպլինայի միութիւնը վոչինչ չի կարող անել և չի յել կարող գոյութիւն ունենալ:

8. ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ, ԱՆԵԼԻՔՆԵՐԸ

Ամենից առաջ խոսենք գլուղական տնտեսութիւններում աշխատող բատրակների մասին:

Նրանք միութեան միջոցով աշխատում են իրենց աշխատավարձը բարձրացնել. մենք գիտենք, վոր սեփական տնտեսութիւն ունեցողը վարձելու ժամանակ աշխատում ե վորքան կարելի չե եւ յան վարձել, քանի վոր դա նրան ձեռնտի:

յե—վորքան քիչ վճարի, աչնքան շատ ոգուս
կմնա իրեն։ Նա աշխատուում ե, վորքան կարելի
յե, բատրակին շատ բանեցնել, աչսինքն աշխա-
տանքի որը յե կարացնել. աչդ ել ե նրան ձեռն-
տու, պարզ ե։ Դրա համար ել, նա աշխատուում
ե վոչ միայն եժան վարձել բատրակին, աչլե որ
ու գիշեր և տոներին ել աշխատեցնել նրան.
վատ ե կերակրում, պահանջված հագուստը չի
տալիս, ապրելու կարգին տեղ չի տալիս և աչն
և աչն։ Կուլակները հո, ամեն կերպ աշխատուում
են քամել բատրակին։

Թագավորի ժամանակ, յերբ որենքը կալվա-
ծատերի և կուլակի կողմն եր պահում և բատ-
րակներն ուղղակի ճորտեր ելին, կալվածատերն
ու կուլակն ինչ քեֆերն ուզում եր, ենպես ել
անում ելին, ով կարող եր ձեն ու ծպտուն հա-
նել։ Այժմ աչդպես չե. բատրակներն իրենց
պաշտպանն ունեն. —նրանց պաշտպանը Խորհրդ-
դալին իշխանութունը և պրոֆմիութունն ե։
Սրանք թույլ չեն տալ, վոր բատրակներին ելի
ճորտացնեն։

Բատրակների շահերի և աշխատանքի պաշտ-
պանության համար Խորհրդալին իշխանութունը
հասուկ որենքներ ե հրատարակել։ Այդ որենք-
ները մշակվել են Գյուղանսաւ միության և բատ-
րակների մասնակցությամբ։ Այդպես, «գյուղա-

կան ճնշեսուքյունների մեջ տարվող ոժանդակ վարձու աշխատանքի մասին հրատարակված ժամանակավոր կանոնները» նրա համար են, վոր պաշտպանեն գլուղական միջակ և թույլ տնտեսություններում աշխատող բատրակների շահերը: Կուլակային—արդյունաբերական տնտեսություններում աշխատող բատրակների շահերը պաշտպանվում են ընդհանուր որենքներով, այսինքն «Աշխատանքի որենքների» հիման վրա: Խնկատի ունենալով, վոր կուլակային տնտեսությունները վարձու աշխատանքից բավական զգալի ոգուտներ են ստանում՝ սրանց համար ևս նույն պայմաններն են սահմանված, ինչ վոր և արդյունաբերական տնտեսությունների համար (որինակ, ինչպես խորհրդային տնտեսությունների համար): Կա նաև մի հատուկ որենք, վորը պաշտպանում է այն հովիվների և հոտաղների աշխատանքը, վորոնք աշխատում են գլուղական համայնքների համար, կամ միջանի տնտեսությունների համար:

Այդ որենքների մեջ խոսվում է, թե ինչ պայմաններ պարտադիր կերպով պիտի ստեղծվեն վարձվողի համար. և վոչ մի վարձող իրավունք չունի վատ պայմաններով վարձել բատրակին, հովիվին, ամեն բան կա որենքում:

Վորպեսզի վարձողները վարձելու պայմանները ճշտությամբ կատարեն՝ միությունը նրանց

հետ աշխատանքային պայմանագիրը և կնքում,
վորի մեջ ամեն բան նախատեսնված է լինում:
Յեթե պայմանագիրը կապվում է միայն մեկ
բանվորի համար, նա անվանվում է աշխատանք-
ային պայմանագիր, իսկ չե՛րք կապվում է մի
վարձողի հետ շատ բանվորների համար՝ նա ան-
վանվում է աշխատանքային կոլեկտիվ պայմա-
նագիր: Վարձողի հետ կոլեկտիվ պայմանագիր
կարող է կապել միայն պրոֆմիութչունը: Առան-
ձին մի բանվորի համար պայմանագիր կարող է
կապել և միութչունը՝ այդ բանվորի մասնակցու-
թյամբ կամ ինքը՝ բանվորն առանց միութչան:

Բատրակի համար ի՞նչպես է ձեռնտու պայ-
մանագիր կապել. — միութչան միջոցով, թե մե-
նակ:

Պայմանագիր կապելու ժամանակ անհրա-
ժեշտ է գիտենալ այն որենքները, վորոնք պաշտ-
պանում են բանվորի շահերը. առանց որենքնե-
րը գիտենալու բանվորը կարող է այնպիսի պայ-
մանագիր կապել, վոր իրեն ոգուտ չլինի:

Վարձողները, մանավանդ կուլակներն, իհար-
կե, աշխատում են այնպիսի պայմանագիր կապել,
վոր համ «որենքով» լինի, համ ել իրենց համար
ձեռնտու, չե՛րք մենակ բանվորի՝ հետ գործ ու-
նեն նրանք, պարզ է, վոր նրան հուսլ տալը ա-
վելի հեշտ է լինում: Այս բանը լավ պիտի հաս-

կանան վարձվողները և նախքան վարձվելը և պայմանագիր կապելը՝ խորհրդակցեն միության հետ կամ գյուղլիազորի հետ:

Միության ամեն մի աշխատակից պարտավոր է գյուղանտառային բանվորների աշխատանքի պաշտպանության որենքները դիտենալ. պայմանագիր կապելու ժամանակ միության ներկայացուցիչն որենքի հիման վրա կարող է ավելի լավ պայմաններ մշակել, քան թե ինքը՝ բանվորը մենակ:

Միության ամեն մի անդամն առանձին—առանց միության և իր ընկերների ոգնության, չի կարող իր աշխատավարձը բարձրացնել, քանի վոր վարձողներն ալգախի դեպքերում շատ անպամ աշխատում են այդ բանվորին արձակել և նրա տեղը վերցնել մեկ ուրիշին, վորն ավելի եժան կաշխատեր: Յերբ վոր միությունն է պահանջում աշխատավարձն ավելացնել՝ վարձողի համար այնքան էլ հեշտ չի իր բանվորին արձակել և նրա տեղը մի ուրիշին վարձել: Հենց վոր արձակեն՝ միությունն արձակողին կարող է բոյկոտի չենթարկել, և չեթե տեղի բանվորները կազմակերպված են՝ վոչ վոք ալևս չի գնալ արձակողի մոտ աշխատելու: Վորպեսզի տերերին ստիպի բատրակների պահանջները կատարել՝ միությունը կարող է գործադուլ հայտա-

բարեւ ամբողջ գյուղում կամ ամբողջ շրջանում
և այլն:

Բացի աշխատավարձի չափի խնդրից, կանաւ
աշխատավարձը ժամանակին տալու խնդիր. մի-
ուլթյունը դրա համար ել ե աշխատում:

Միուլթյունն աշխատում ե նաև, վոր բան-
վորները պայմանավորված ժամանակից ավել չաշ-
խատեն, վոր նրանք ապահովագրվեն հիվանդու-
թյան կամ վնասվելու դեպքերի համար, վոր նրանց
հարմար շենքեր տան ապրելու համար և վոր-
պեղի վարձողները նրանց հետ լավ վերաբեր-
վեն: Ահա, թե ինչի չե ձգտում միուլթյունը:

Պայմանագիր կապելու ժամանակ միուլթյու-
նը աշխատում ե հնարավորին չափ լավ պայման-
ներ մշակել բանվորների համար, բայց նա բո-
լոր վարձողների վերաբերմամբ միատեսակ պա-
հանջներ չի դնում: Նա հաշվի չե առնում ամեն
մի տնտեսության ուժը և վորքան հարուստ ե
լինում տնտեսությունը, ամուր և աղքատեաց, ա-
յնքան ել նա ավելի լավ պայմաններ ե պա-
հանջում ստեղծել բանվորների համար:

Գործատերերի կողմից պայմանագրի խախ-
տելու ամեն մի դեպքի մասին միուլթյան ան-
դամները պարտավոր են տեղեկացնել միուլթյան
և միուլթյան ներկայացուցիչը պետք ե միջոցներ
ձեռք առնի, վոր պայմանագիրը ճշտությամբ կա-
տարվի:

Յենթադրենք, թե բատրակի և գործատիրոջ մեջ վեճ է ծագում. յեթե գործատերը չհամաձայնի կատարել միության պահանջը՝ վեճը վերջացնելու համար, ապա գործը վարձողի համաձայնությամբ տեղափոխվում է հաշտարար հանձնաժողով, վորտեղ կա այդպիսին. հաշտարար հանձնաժողովի նիստին մասնակցում են շրջգործկոմի կամ գյուղխորհրդի նախագահը, վարձողը և միության ներկայացուցիչը: Այդ հանձնաժողովում միության ներկայացուցիչը պիտի պաշտպանի բատրակների արդարացի պահանջները: Յեթե վարձողը չուզենա գործը հաշտարար հանձնաժողովին հանձնել կամ հանձնաժողովում կողմերը համաձայնության չգան՝ միությունը կամ նրա ներկայացուցիչը գործը հանձնում են ժողդատարանին, վորտեղ նույնպես միության ներկայացուցիչը պաշտպանում է բանվորների շահերը:

9. ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆ ԻՆՉՊԵՍ Ե ՊԱՇՏՊԱՆՈՒՄ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ (ՍՈՎԽՈՋ) ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՇԱՀԵՐԸ

Բայց կասեն՝ թե «դուք մինչ այժմ խոսում եք մասնավոր գործատերերի մասին, իսկ ի՞նչպես պետք է անել, յերբ գործը վերաբերում է խորհրդային տնտեսության. չե՞ վոր այնտեղ տեր չկա, այնտեղ գոյութիւն ունի կառավարիչ կամ

վարչութիւն, վորոնք իրենք եւ վարձու աշխատողներ են: Միութիւնը պաշտպանում եւ այդտեղի բանվորների շահերը և չեթե պաշտպանում եւ, ապա ի՞նչ ձևով:

Այո, միութիւնը խորհրդային տնտեսութեան բանվորների հաշերն եւ եւ պաշտպանում, բայց խորհրդային տնտեսութեան մեջ և գլուղացու կամ վորեւ մասնավոր տնտեսութեան մեջ, բանվորի դրութիւնը միևնույնը չեւ: Խորհրդային տնտեսութիւնը խոշոր գլուղատնտեսական ձեռնարկութիւն եւ և պատկանում եւ վոչ թե մասնավոր մարդու, այլ խորհրդային բանվորական պետութեանը, հետեապես, բանվորների հենց իրենց շահը պահանջում եւ, վոր այդ տնտեսութեան դրութիւնը լավ լինի և վոր նա հետզհետեւ ուժեղանա, վորովհետեւ, վորքան այդ տնտեսութեան գործերը լավ գնան, վորքան նա շատ արդիւնք տա՝ աջնքան նա ավելի կամրանա, և աջնքան եւ բանվորների դրութիւնը կլավանա, աջնքան եւ նրանց աշխատավարձը կբարձրանա. այդ հարցով զբաղվում եւ և՛ միութիւնը և՛ ինքը՝ Խորհրդային պետութիւնը:

Պետական տնտեսութեան կառավարիչընունը չի, ինչ վոր մասնավոր տնտեսութեան գործակատարը. նա ծառայում եւ խորհրդային պետութեանը. բանվորական կառավարութիւնը նրան

վստահացել ե իր տնտեսությունը: Յեւ խորհրդային տնտեսության վրա միությունն ավելի հեշտ կարող ե ազդել, քան մասնավորի վրա. այստեղ նա կարող ե հետաքրքրվել այն հարցով և պարզել, թե ինչ ծախսեր սխալ են կատարվել և թե ինչ պիտի անել, վոր տնտեսությունն արդյունք տա: Իսկ արտադրական հանձնաժողովների միջոցով բանվորներն իրենք կարող են առաջարկ մտցնել, թե ինչպես պետք ե տնտեսության պայմանները կանոնավորել և արտադրության վերաբերյալ ամեն մի հարցի մասին բացատրություն պահանջել վարչությունից:

Լինում են և այնպիսի դեպքեր, չերբ բանվորների աշխատավարձը չեն բարձրացնում, իսկ տնտեսությունից ստացած արդյունքը ծախսվում ե անոգուտ բաների վրա, որինակ, կառքերի, ձիերի և այլ շռալությունների վրա: Միության անդամները և միության մարմինները պիտի հետեվեն, վոր նման անկարգություններ տեղի չունենան: Յերբ վոր տնտեսավարը չի կարողանում գործը կարգին տանել, ավելորդ շռալություններ ե անում, միությունն իրավունք ունի միջամտել և պահանջել վերացնելու նման չեղուկությունները:

Բանկոմները հոգ են տանում, վոչ միայն նրա համար, վոր հավաքական պայմանագիրը

ճշտությամբ կատարվի (աշխատավարձի, աշխատանքի ժամերի, բնակարանի և այլ խնդիրներ) և վոր արտադրությունը լավ հիմքերի վրա դրվի, ալլև բանկոմն աշխատում ե, վոր բանվորների բնակարանները լավ գրության մեջ պահվան, վոր բանվորները հանգստյան որեր ունենան, ապահովագրվեն, բժշկական ոգնություն ստանան, վոր աշխատանքը տնտեսության մեջ դրվի լավ հիմքերի վրա, վոր պեսզի բանվորները բժշկական ոգնություն ստանան, վոր նրանք ակումբներ ունենան հանգստանալու և պարապմունքների համար և այլն:

10. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՅԵՎ ԱՆՏՈՒԱՅԻՆ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԸ ԽՍՀՄ-Ի ՅԵՎ ԱՄԲՈՂՋ ԱՇԽԱՐՀԻ ԲԱՆՎՈՐ ԴՆՍԱԿԱՐԳԻ ՄԻ ՄՍՍՆ ԵՆ ԼՍՋՍՈՒՄ

Մենք արդեն գիտենք, վոր գյուղատնտեսական և անտառային բանվորներն իրենց միությունն ունեն: Բայց բավական չեմիայն իր միության մասին տեղյակ լինել: Մեզնից ամեն մեկը պիտի գիտենա, վոր բոլոր բանվորներն ել, ինչպես՝ մետաղագործները, մանածագործները, լեռկաթուղայինները, փոխադրողները (նավահանգստի բանվորները, բեռնողները), բոլորն ել կապմակերպված են և իրենց պրոֆմիություններն ունեն:

Դյուղատնտես միությունը ԽՍՀՄ-ի պրոֆ

միությունների ընտանիքի մի անդամն եւ եկապ-
ված եւ զրանց հետ կենտրոնմի միջոցով:

ԽՍՀՄ-ի բոլոր պրոֆմիությունները ընդ-
հանուր համագումարներում յուրաքանչյուր տա-
րի ընտրվում եւ Պրոֆմիությունների Համամիութ-
թեանական Կենտրոնական Խորհուրդը (ՀԱՄԿԽ),
վորի մեջ մտնում եւ նաեւ մեր միության ներ-
կայացուցիչը:

Կենտրոնական Խորհուրդը ընտրվում եւ վոր-
պեսզի աշխատանքը տարվի համերաշխ կերպով
և վորպեսզի մենք կարողանանք միացյալ ուժե-
րով տանել մեր աշխատանքը:

ԽՍՀՄ-ի բանվորական դասակարգի, ինչ-
պես եւ ամբողջ աշխարհի բանվորների նպատակն
ե՝ կոմունիստական կուսակցության ղեկավարու-
թյամբ ստեղծել այնպիսի կարգեր, վորտեղ ար-
տադրության միջոցները (գործարանային եւ գյու-
ղատնտեսական մեքենաներ եւ այլն) պատկանե-
լու յեն վոչ թե առանձին մարդկանց, այլ աշխա-
տավորների համայնքին, վորտեղ, ուրեմն, չեն լի-
նելու դասակարգեր եւ հասարակությունը բաժան-
ված չի լինի բանվորների, գյուղացիների, բառ-
րականների, կուլակների, վորտեղ ընդհանրապես
գոյություն չեն ունենալ վարձողներ եւ վարձվող-
ներ, շահագործողներ եւ շահագործվողներ: Այդ
նոր սոցիալիստական կարգերում բոլորն եւ մաս-

նակցելու չեն հասարակական տնտեսությանն իբրև
զիտակից և հավասար աշխատողներ: Դրա համար
ԽՍՀՄ-ի բանվորները, գրանց թվում նաև գյու-
ղատնտեսական բանվորները պիտի աշխատեն
ամրացնել և ուժեղացնել պրոլետարիատի դիկ-
տատուրան, ալիսնքն բանվոր դասակարգի գեր-
իշխանութունը և պիտի ճնշեն նախկին կալվա-
ժատերերի, կապիտալիստների և կուլակների
հին կարգերը վերականգնելու փորձերը: Նրանք
այդ աշխատանքը պիտի տանեն չքավոր գյու-
ղացու հետ միասին, միջակի հետ դաշն պահելով:
Այդ ձևով նրանք կկարողանան իրականացնել իրենց
նպատակները:

Կապիտալիստական չերկրների բանվորներն
ել ունեն իրենց պրոֆմիութունները: Ճիշտ է,
այդ չերկրներում բանվորների մի մասը դեռևս
համաձայնողական քաղաքականութուն տանող
կուսակցութունների ազդեցության տակ և գրա-
նվում: Եւս բանվորները պատկանում են այն
պրոֆմիութուններին՝ վորոնք Ամստերդամյան
դեղին պրոֆմիութունների մեջ են մտնում:

Համաձայնողական կուսակցութունները և
պրոֆմիութունները նրանք են, վորոնք սիւսյն
խոսով են պաշտպանում բանվոր դասակարգի շա-
հերը, իսկ փաստորեն աշխատում են հաշտվել,
«համաձայնել» բանվորների և գյուղացիների թըշ-

նամինների հետ՝ իմաստ հենց բանվորների և գյուղացիների՝ Որինակ, վերցնենք մենչևիկներին և եսերներին։ 1917 թվին, այսպես կոչված Ժամանակավոր Կառավարության որերին, նրանք խռովով համաձայնեցին հողը կալվածատերերից խլելու, այնինչ փաստորեն նրանք դիմեցին, Վոր բաւորակներն ու գյուղացիները խլեն այդ հողերը (ասում էին թե՝ փոխադարձ համաձայնության չեկեք, «հաշտվեցեք», բայց հողը խլելու փորձ չհամարձակվեք անել)։ Գերմանական և ավստրիական սոցիալ-դեմոկրատներն էլ դրանց նման են։ Նրանք էլ խոսքով բանվորների կողմն են, մինչդեռ գործով ոգնում են կապիտալիստներին՝ բանվորներին շահագործելու և չերբ վոր գործը հասնում է բանվորներին իրական ոգնություն հասցնելու խնդրին՝ նրանք որական տասն անգամ կարող են դավաճանել բանվորներին և նույնիսկ կանգ չեն առնում նրանց զնդակահարելու առաջ (որինակ՝ գերմանական հեղափոխությունը, Վեննայի բանվորների վերջին ապրտամբությունը 1927 թվին)։ Անգլիական պրոֆմիությունների ղեկավարները, վորսնք գլուխ են կանգնած անգլիական «բանվորական կուսակցության» նույնպիսի համաձայնողականներ են։ Պոսքով դուրս են գալիս բանվորների անունից, բայց դրանք էին, վոր 1926 թվին վիժեցրին

հանքագործների և ընդհանուր բանվորական գործադուլները, ոգնեցին անգլիական կապիտալիստների կառավարութւան՝ չինական հեղափոխութւոնը խեղդելու (1925—27 թ), նրանք ելին, վոր փոխանակ բանվորների համար կռիւներով՝ 1927 թվին համաձայնեցին կառավարութւան հետ՝ պրոֆմիութւոնների մասին նոր որոնք հրտարակելու, վորով փաստորեն բանվորների իրավունքները սահմանափակվեցին նրանք են, վոր ոգնում են կառավարութւանը չինական և հնդկական բանվորներին խեղդելու։ Համաձայնողական բոլոր կուսակցութւոնները և դրանց ղեկավարները միշտ արդարանում են նրանով, վոր իբր թե նրանք «համաձայնում են» միայն ժամանակավորապես, առայժմ։ Բայց մինք շատ լավ գիտենք Ռուսաստանի հեղափոխութւան և համաշխարհային բանվորական շարժման վործից, վոր այդ ասածները խաբեբայութւոններ են, վոր այդպես խոսող կուսակցութւոնները և ղեկավարները վոչ թե միայն ժամանակավորապես, առայժմ են համաձայնում, այլ միանգամայն վորոշ կերպով յեվմեճապես աշխատակցում են կապիտալիստական դասակարգին սոցիալիզմի դէմ տարվող կռիւում։ Ահա, թե ինչու բանվորները նրանց համաձայնողականներ են անվանում։

Նրանք մեկ ուրիշ անուն ել ունեն, այն է՝ «ռեֆորմիստներ»։ այդ անունը նրանց տալիս են նրա համար, վոր այդ կեղծ-սոցիալիստները, փոխանակ դասակարգային հեղափոխական կոիվ մղելու, բանվորներին աշխատոււմ են տանել վո-ղորմութլունների և բարելավութլւնների ճանապարհով, և աշխատոււմ են բանվորներին ներշնչել, վոր այդպիսի վողորմութլուններով և աստիճանական խաղաղ բարեփոխութլւններով («ռեֆորմներով») կարելի չե խաղաղ ճանապարհով» բանվոր դասակարգի ազատագրման հասնել։ Բայց մենք, ինչպես արդեն գիտենք՝ դա բանվոր դասակարգի ազատագրութլուն չե, այլ բացարձակ խաբէբայութլուն, վորը կապիտալիստական կարգերի ամրացմանն ե միայն նպաստոււմ։ Այդ պատճառով ել «համաձայնողականներն» ու «ռեֆորմիստները» բանվոր դասակարգի համար ավելի պակաս վտանգավոր չեն, քան իրենք՝ կապիտալիստները, քանի վոր նրանք թուլացնոււմ են բանվորների զգաստութլունը և խանգարոււմ են նրանց դասակարգային կռիվ տանելու շահագործողների դեմ։ Կապիտալիստներին ել այդ ե հարկավոր։ Այս բոլորից հետո պետք ե ասել, վոր այդ մարդիկ՝ «համաձայնողականները» և «ռեֆորմիստները» պարզեիպարզ կապիտալիստների ոգնականն — ծառայողներն են։

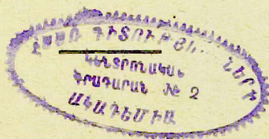
Պետք ե տեսի, Վոր կապիտալիստական
 չերկներում հետզհետե ավելի և ավելի մեծ
 քանակութեամբ բանվորներ անցնում են կռվի
 այն ձևերին, Վոր տանում ելին բալլշիկները և
 հեղափոխական պրոֆմիությունները Հոկտեմբեր-
 յան հեղափոխությունից առաջ։ Նրանց համար
 պարզվում ե հետզհետե, Վոր բուրժուազիայի հետ
 պետք ե կռվել Վոչ միայն խոսքով, այլ ավելի
 խիստ միջոցներով, հարկավոր դեպքում՝ զինված
 ապստամբութեամբ։ Աշխատանքի պայմանների
 բարելավման կռվի հետ միասին այդ պրոֆմիու-
 թյուններն աշխարհիս բոլոր կոմունիստական
 կուսակցությունների հետ ձեռք ձեռքի կռվում
 են հողի, արտադրութեան միջոցների, գործա-
 րանների մասնավոր սեփականատիրությունը վե-
 ռացնելու համար, կռվում են բուրժուաների և
 կալվածատերերի իշխանությունը կործանելու և
 խորհրդային իշխանություն ու կոմունիստական
 կարգեր հաստատելու համար։ Այդ պրոֆմիու-
 թյունները կոչվում են հեղափոխական, կարմիր
 պրոֆմիություններ։ Նրանք բոլորը մտնում են
 հեղափոխական պրոֆմիությունների միջազգային
 կազմակերպութեան, այն ե՝ Պրոֆինսերնի մեջ։
 Պրոֆինսերնը Մոսկվայում ե գտնվում։ Պրոֆ-
 ինսերնը կազմված ե աշխարհի բոլոր հեղափո-
 խական պրոֆմիությունների ներկայացուցիչնե-

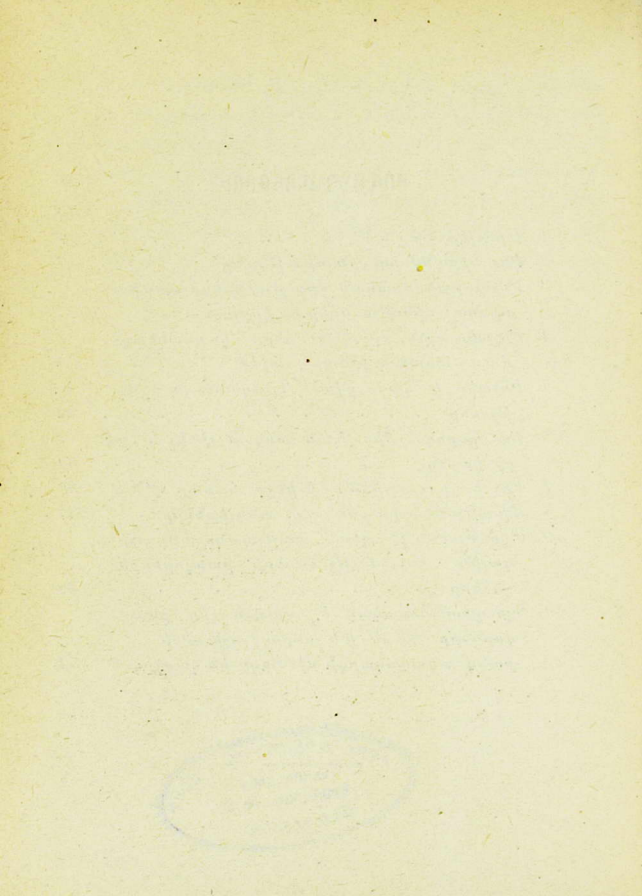
րից: Վորքան վոր մեծանում ե բոլոր չերկրնե-
րում կապիտալիստների և կալվածատերերի դեմ
կռվող բանվորների թիվը, այն չափով ել մեծա-
նում ե պրոֆինտերնի ուժն ու ազդեցութիւնը:

ԽՍՀՄ-ի Գլուղանտառ միութիւնը ևս ՀԱՄԿԽ-ի
միջոցով մտնում ե Պրոֆինտերնի մեջ, իբրև մի
անդամ ամբողջ աշխարհի բանվոր դասակար-
գի առաջավոր մասի:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

	42
1. Միությունը—ուժ	3
2. Ինչ է բանվորական միությունը	7
3. Ինչու բանվորական միությունները պրոֆեսիոնալ միություններ են կոչվում	12
4. Ինչպես ելին միությունները կազմակերպվում առաջ և ինչպես այժմ	15
5. Ինչպես և կառուցված Գյուղատնտեսական միությունը	22
6. Ով կարող է միության անդամ լինել և ով չի կարող	31
7. Ինչ է դիսցիպլինան և ինչի համար է նա	35
8. Միության նպատակները, անելիքները	42
9. Միությունն ինչպես է պաշտպանում խորհրդային տնտեսությունների բանվորների շահերը	48
10. Գյուղատնտեսական և անտառային բանվորները ԽՍՀՄ-ի և ամբողջ աշխարհի բանվոր դասակարգի մի մասն են կազմում	51

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0039057

(124)

9166 15 4.

A $\frac{1}{4472}$

Н. П. Непомнящий.
Как строится и чего добивается
профсоюз сельхозлесрабочих
СССР.